

NEVTEPENO
POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

Zmozsna Goszpá Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

Reditel: BASSA IVAN plebános vu Bogojmi.

Vszebina.

Bg :	Miloscse szi puna	129
Szrcsen :	Moj veszeli maj	133
B. A. :	Kralica májusa	135
Disc. :	Zvelicsitela veszélje i zsaloszt	139
Szrcsen. :	Na den varszta sv. Jozsefa	144
D. :	Lepota preszv. Szora Jezusovoga	145
P. :	Sz. Ciril i Metod	150
R. :	Drága deca poszlúsajte!	152
A. I. :	Csiszti zsitek	156
R. I. :	Császt dühovnikoga sztána	158

Drobis — glaszi.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszee.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
kl(szamosztanaøstra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENO POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN
PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vszaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Milosese szi puna.

Od bozsánszke vernoszti túdi gucusi bl. D. Marija vu peszmi „Magnificat,“ ár szpuni on vsza, stera obecsa. Vu szvojoj szvétój navdúsenoszti právi, ka stera je Bog nakano, je túdi szpunò, ár je „szvéto inie njegovo“ pa záto, ka on právi, kajkoli obecsa, je szvéta isztina.

Vszo preminocsnoszt roda cslovecsanszkoga i vszo njegovo prihodnoszt za szvedoka zové, ka Bog obdrzsi szvojo recs ino szvoja obecsánja.

Ka pa ne bi! Glejte, koga je obecsao Adami pa Evi v paradizsomi, zvelicsiteo je zse tú na szveti; trdjávanja, stera szo dobili od Bogá patriarchi, sze zse szpunjávajo; obecsávanja, stera szo prorocje dávali vu iméni bozsem, sze zse godijo.

Kelkokrát sze je zgodilo, ka je Bog pokastigao szvoje odebráno lüdsztvo Izraela za njegovih grehov volo, ali odvrgao ga je záto nej, ár je veren vu szvojem obecsánji pa „kda je prisla popunoszt vremena,“ je Bog, kak je obecsao, „poszlao szvojega jedinorojenoga szina.“

Pa je Recs bozsa z telom posztánola i je prebivala med nami na znaménje, ka je zmoszen, milosztiven ino veren Bog vu szvojem obecsánji.

Jeli, ka kda to njegovo vernoszt vidimo, nemrémo dvojititi vecs vu njem, ka On vszigdár veren osztáne vu vszem, ka je obecsao.

Preminocsa nam dobra sztojijo za prihodnoszt. Bl. D. Marija tak právi, ka Bog „kak je gucsao Ábrahámi i odvetki njegovomi — naveke“. Naveke. Ka je pravo, to osztáne, to ne henja. Ka je obecsao, to nemre inacsi biti. Néba i zemla minéta, recs bozsa ne miné.

Tak je pravo Bog, ka je na Petra, kak na pecsino zozidao szvojo matercérkev, — ka vráta peklénszka ne obládajo njé — jasz bi sze pa z oszagao, bi vüpanje zgübo, csi vidim, ka jo podkápaajo neprijátli? Bi sze jasz mogeo mesati od sztráha v neszrecsi vu lübéznosztí moje práve vere i Szvéte materecérkve, kda csüjem eta obecsánja? Bi mogeo máloveren biti ino z neprijátlami njénimi drzsati? Nikdár ne!

To je túdi obecsao Bog, ka ne zavrzse szvoje cérkve, dokecs de szvet sztao, ka njoj posle Dühá szvétoga dühá pravice, ki z njov osztáne do konca szveta. Jeli sze ne

bi jasz mesao, csi bi li dvojio vu onom návuki ; steroga eta szv. cérkev glászi? Goszpodue pravico szi gucsao i veren szi vu tvojem obecsánji, záto drzsim mocsno ona, stera szi k tvojem obecsánji zapovedao.

Goszpod etak gucsao : „Hodite k meni vszi, ki szte trüdni i obterseni i jasz vasz olejsam ; ár je moj járem szladki i moj teher lehki“. (Mát. 5, 3.) Pa ki to csüjem vidévsi njegovo vernoszt vu vszem obecsánji, ne bi z vüpanjom so vu mojoj bridkoszti, nevoli, szküsnpjávi i boji k njemi !

On je pravo : „Blázseni szo sziromácje vu dühi, ár je njihovo králesztvo nebeszko“. (Mát. 5, 3.) pa bi jasz, ki vidim kak je veren vu szvojem obecsánji, li ráj meo zemelszka, kak nebeszka ?

On právi : „Blázseni szo csisztoga szrcá, ár do oni Bogá vidili“. (Mát. 5, 3.) Pa bi jasz poleg vsze njegove vernoszt zanemárjao i pogübo csisztoszt düse moje ?

On nam právi : „Naszledüjte me i kde bom jasz, tam bode tüdi szlüzsábniik moj“. (Ján. 22, 26.). Pa számo jasz bi tak nevolen bio, ka njega naszledüvati ne bi steo ?

Z vekivecsnim szkvarjenjom sze nam proti Bog, csi njegovih zapovedih ne obdrzsimo ino vecsno diko nam obecea, csi mo njemi vörni, jeli je mococse ka bi med nami sto poleg vsze njegove vernoszt duzse mogeo neveren biti njemi ?

Kak szpameten i szrecsen je bio tisztí mladénc, steri je zapelivomi szveti etak pravo : Ne je tak, nikak je ne tak, kak szvet právi — vsze je tak, kak Bog právi, záto, ki sze vu njem vüpa, on sze ne vkáni.

Kak szrecsna je zdaj bl. D. Maria, stera je vervalá Bogi znajocsa, ka je on neszkoncsano veren vu szvojoj reesi ! Kakse veszélje, császt, diko i blázsensztvo vszivle za to zdaj ona !

Z tebov bom drzsao, lübezniva Devica jasz tüdi !

Vervao bom neszkanesano vernomi Bogi. Ne dam szi zmesati pámeti niti szrcá od jálnoga szveta. Tak bom gucsao jasz tūdi, kak on mladénc: szvet lazse, szvet zapeláva, szvet je jálen, szvet je sztokrát znoro zse mené szamoga, vidim, ka znori vnoge drūge, ka njim nikdár ne dá, ár njim nancs nemre dati vsza, stera njim obecsáva. Jedini Bog je veren, On more dati, ka je obecsao, pa scsé tūdi dati — njemi bom vervao i za njimi bom so da konca mojega zsitka. *Bg.*

Moj veseli maj.

Je rosilo ; napojila
vsa rastlina, rozsa mila
se pri korni mi v ogradci
en den majnika.

Da ne najti ga,
je ogradec moj zdaj lepi,
lepsi, kak najlepší kepi.

* * *

V dūsi se mi razprestira
ograd blazseni.

Al' pred dezsjom je vihérno
silo trpo. Zdaj je mirno
vse postalo, da ne gene
niti listek se.

On mi roze vse
Zgeno, ztroso dol do korna.
Glejte! zato moca korna
rosa blaga, milost bozsja
V mojoj dūsi zdaj.

Blago Sunce so zalegle
Strasno tmicsne, csarne megle
moj'mi vrteci.

So zaslepljenci
v svojoj glavi krivo sodbo
dokoncsali: ne bo vido
svojga Sunca; ne bo vido
Sunca, blazsensztvo.

Zdaj je zislo. Ti zbūdila
si Marija, mati mila
v svojem lepom, krasnom maji
Sunce ruméno.

Zdaj se spremeno
ograd moj. A Sunce, roso,
je skūsnpjav viher izproso.

* * *

Mati z tebov sem ga préstao,
hvala naj ti bo.

Srcsen.

Kralica Májusa.

Glász zvonov, veszéla peszem i navdüseno nase szrcé vsze to nam glászi, ka je tú május, náj-lepsi mejszec, mejszec Marijin. Kralica májusa je pálik k nam prisla! Záto té mejszec tak moremo poszvetiti, kak je dosztojno nasoj nebeszkoj Kralici.

Oh kak je vsze veszélo té mejszec. Cela natura je kakti cérkev, stero dissécse korine, cvetécse drevje tak lepo okincsava; peszem szlúzsijo kcoj ktoj bozsoj szlúzsbi flíce, stere nepresztanoma hvalo szpevlejo szvojemi nebesz-komi Sztvoriteli i dicšijo Marijo, nebeszko Kralico.

Mejszec május je náj lepsi mejszec. Zakaj? Za vnogo zroksv volo zovémo majusa za náj lepsega.

Záto, ár rávno na szredo cerkvenoga leta szpádne, vu vüzemszko vrejmen. Escse nam vu vühaj strmi peszem vüzemszka :

„Veszeli sze oh Marija. Alleluja. Koga szí vrédno noszila. Alleluja.“ Escse szmo nej pozábili vüzemszka veszélja i one velke miloscse, stere zgroba Krisztusovoga

kak szuncseni trák sze na nász razlejevlejo. Vrejmen miloscse, eden szvétek bl. Device Marije more biti té mejszec.

Za lepoga ga dene száma natura. Oh kak je vsze veszélo, tak csi bi zdaj nikaj inacsi bilo vsze, kak inda, kak drúge dnij. Kama koli sze zgledne cslovek, vszesirom cvetéese drevje i rozsice vidi, niksa disavnoszt sze razlevle po celom zráki, ftice veszélo pojo szvojo peszmico. Sszamo cslovik sze nebi veszelio! To nemre biti. Vsze to csloveka z notresnjim veszéljom napuni ino ga opomina, ka té mejszec je Marijin, nase nebeszke Materé.

Csi je Marijin, te ga moremo poszvetiti na njéno császt i diko. Ona je vredna toga. Kak da ga pa poszvetimo? Nej inacsi, csi gor ponúcamo one miloscse, stere olobimo vu tom mejszeci na njéno noszledúvanje vu jákosztaj. Ár moremo popolni biti, to je bozsa zapovid:

„Bodite popolni, kak je popolen vas nebeszki Ocsa“. Da pa szamoga Bogá naszledúvati vu njegovi szvéti, bozsájnszki i neszkoncsani jákosztaj prosztomi csloveki, kak szmo mi, je nej dáno. Záto je on szvojega Sziná nam poszlaol vu cslovecsem teli, náj za njim idemo, naj njega naszledújemo. — „Példe szam vam dao“ — kak právi szam Jezus. Ali Szin bozsi je tüdi eden nesztvorjeni kejp, steroga naszledúvati jáko zsnetno, záto je Bog szvoje popoluoszti znaménja po sztvorjenjej steo vöpokázati.

Tam mámo példa szvécov, stere je po razlocsenom táli na nájvisiso sztubo szvétoszti podigno. Nad vszejmi szvéci je za náj popolnejso vesino bl. Divico Marijo, stero je za mater sziná bozsega odébrao.

Ona je nas kejp, nasa példa, stero naszledúvati moremo. Csi mo Marijo naszledúvali, mo Krisztusa naszledúvali. Steri za njov ide, za Krisztusom ide i knjemi pride. Najlepsa császt do Marije, sztem pokázseno naso lúbéznoszt do njé, csi mo jo naszledúvali vu njéni jákosztaj, stere je ona tak popolno zvrсила vu szvojem zsvljenji.

Csi mo njo naszledúvali nas haszek bo. Marija je

zmozsna Kralica, ka proszi, vszakojacski dobi; csi Bog nász ne poszlúne, njéno prosnjo vszakojacski poszlúne. Velke miloscse i pomocsi zadobijo oni, ki njo lúbijo i csasztijo kak szvojo mater; ali kelko vékse oni, steri njo ne lúbijo, ne csasztijo szamo, liki escse jo naszledújejo.

Njo lúbiti, csasztiti moremo kak nájlepse sztvorjenje bozse. Marijina lepota pa gde sztoji indri, kak vu njéni jákosztaj.

Lepote brezi pravice i brez dobrote ne poznamo. Záto zse szaksi cslovik szvoja notresnja odzvúna noszi.

Bog je szam lepota, ár je On szama pravica i szama dobrota. To szvojo lepoto Bog vu sztvorjenjej vó nazviscsáva, kak vidimo z szvecov, steri szo vszigidár k Bogi kem szpodobnéjsi steli biti i kem lepsi.

Kelko vecs té lepote vu szebi zjedini bl. Devica Marija, stera je greha nikdár nej poznala, stero je Bog za vredno vesino Sziná bozsega, to szamo pravico, dobroto i lepoto vu szebi nosziti.

Njéno lepoto celo gor poprijéti csloveesa pamet nemre. Glaszoviti podobarje, umetnicje, steri májo biszter rázum i velko fantázijo, doszta lejpi kejpov Marijini naprávijo, da pa kak stécs szo popolni tej kepi, szaksi li má nikso falingo. Eden od ednoga, drúgi od drúgoga kraja nam preszveti njéno lepoto; ali taksega, steri bi celo njéno lepoto nam pokázao escse nej bilo pa ga znam túdi ne bode. — Dante Marijo za „gledalo bozse popolnoszti“ zové Eden szv. Bernát, — njéni lübléni szin — nevej za koj bi jo imenúvao, za „náj lepsi nad zszenszkami“-jo zové.

Csi je jákoszt nej drúgo, kak zvúnesnji cvej notresnje miloscse, te tá Marijina lepota nasz opomipa na njéno dobrotlivo, nevtepeno szrcé.

Ona je vretina miloscse. Vsze miloscse, stere nam Bog dá, po Mariji prido knam. Kak szv. Bernát právi: „Ona bole scsé z teбом dobro csiniti i tebi miloscse dati, kak ti one gor prijéti“.

Miloszt je vszigidár lepa, pa tūdi szakoga za lepoga i lūblenoga vcsini. Marija je pa „miloscse puna“, záto tūdi ta náj lepsa i náj lūbeznivsa. Vsze ka je lepo i dobro nasz k szebi vlecse , k szebi vábi ; záto njéna lepota i njéno dobro szrcé nasz tūdi opomina, naj sze zsnjé ne zpozábimo !

Oh da bi sze tá nasa Kralica nebeszka tak csasztila té meszec, kak sze njé dosztája. Celi május je na njéno császt i diko poszvecseni, po etom szveti sze zdaj szamo cena csasztij, szaksa rozsica njéno lepoto glászi, szaksa ftica njéno peszem szpevle. Cslovik sze náj tūdi ne zpozábi zsnjé. On sze ma zrok za isztino veszeliti szvojoj nebeszkoj materi, da vidi to lepo császt, stero njoj cela natura prikazsūje té meszec. Vu vnogoj cérkvi sze szaksi vecsér to nájszvetejse Oltárszko Szvesztvo vō dene i njéne litanije sze molijo. Ali da to sze szesérom zgoditi menre, záto koncsi náj szaksi edno zdravo Marijo zmoli na császt Mariji. Oh kak de ona tomi málomi dári rada, náj szamo nakanenje vidi, ka mi njo scsémo lūbiti kak déca szvojo mater. Bogáto nam plácsa za té máli trūd.

Csi mo Marijo tak csasztili i lūbili, te de ona zse nam naprel lepi venec plela z disécsi rozsic májusovi — znasih molitvi — sterim vencom de nász ednok korunūvala vu nebeszkom kralesztvi.

B. A.

Zvelicsitela veszélje i zsaloszt.

Ali nebeszki nas pasztér sze ne vezeli szamo, liki tüdi — zsalüje oh doszta zsalüje!

Zsalüje pa csi sze düse od njega vkraj obracsajo. Da je zsalosztent, má doszta zroka. Oh keliko je zanicsevánja njegove lübezni! Ne je lübezni, stera bi bila véksa nego je lübezen Jezusova do cslovecsi düs. On szam je to povedao: „Vékse lübezni nema niscse kak je tá, csi sto da szvoje zsvilenje za szvoje prijatele.“ [Jan. 15. 13.) To je vcsino te, gda je na Kalvariji izkrvavelo njegovo telo iz peterih rán, gda je na krizsi nagno v szmrt szvojo trüdnó glavo. Krscsenicje, tam na szvetom krizsi je vplamenecsih literaj zapiszано, kak neizmerno lübi nebeszki pasztér szvoje ovcé, nemertelne düse; krizs zové to v celi szvejt, zove tak mogocsno, da nebésza odmevajo, da sze pekeo troszi, zove i szyedocsi, da lübezen bozsega pasztéra preszega vsze meje. I to lübezen krscsenicje, zametávle vszaka tiszta ovca, ki sze trmoglávo obrácsa vkraj od dobrega pasztéra. Oh kak britko je to njegovomi szrci! Vej zse prijatela boli csi sze njemi prijatel izneveri, brati je britko csi ga brat zapüsztii, sztari-som je hüdo csi je deca zapüsztijo; kak neizmerno hüjse

je sese le szrci bozsega pasztéra, csi sze dūsa od njega vkraj obracsa, za stero je teliko vesino, za stero je pretocso zádnujo kaplo szvoje neduzsne krvi!

Oh, keliko zanicsevanje njegove persone!

Nezveszta dūsa sze upre szvojemi bozsemi paszteri rekocs: „Non serviam,“ „nebom ti szlūzsila.“ (Fer. 2. 20.) Taksa dūsa govori, csi rávno ne z recsmi, pa z djanjom: Izvolil szem szí drūgoga Goszpoda, steromi scsém szlūzsiti i szpunjávati njegovo volo. Te goszpod je szvet, te goszpod je pénez, te goszpod je neszramnoszt, te goszpod je pijacsa, te goszpod je gizdoszt, te goszpod je csemér, te goszpod je lūcko blágo, te goszpodje moje lasztivno hūdo pozselénje. Toga goszpoda szem szí zvolo; ka té zsele bom csinio, ka té térja bom zvrśavao, non serviam, Goszpodi (Bogi) pa ne bom szlūzso.“ Oh ka vsze vūpa csiniti nezveszta dūsa! Kak veliko gizdoszt kázse do bozsega pasztéra, do njegove persone! „Non serviam, jaz nescsem nikaj od njega csūti, nikaj znati, jaz njemi nescsem pokoren biti.“ I venda on je Goszpod, da njemi ne ednakoga nindri!

Szv. János ga imenūje (Apoc. 19., 16.) „krála králov“, szv. Paveo právi (Kol. 1., 15., 16), da je „podoba nevidlivega Boga, da je prvorojénc vszeh szvári, po sterom je vsze sztvorjeno, ka je vnebézah i na zemli, vidocse i nevidocse.“ I proti taksemi Goszpodi sze upira nezveszta ovca, gresen cslovek, nevolen csrv proti krali vecsnosztí, pred sterim angelszki korusje vpráhi klecsijo i ga molijo. Kaksa zsaloszt je to za dobroga pasztéra!

I takso bolecsino szí povzrocso szrci szvojega bozsega pasztera teđa, gda szí vesino prvi szmrten greh, i vszigdar znova, gda szí szmrtne grehe ponávlao. I tak delas znábiti sese zdaj. To csinis gda sze podas v szlabo pajdasijo, ge szí zse telikokrat v greh szpadno, v hizso stera ti je bila vszigdar v izpotiko, to vesinis kelikokrat vsemeraj kunés, kelikokrat z rokov szegas po drūgom blagi,

kelikokrat poszlúsas ali celo govoris brez bozsne, brezverszke neszpodobne pogovore, to delas, kelikokrat oszkrunis zdelom nedele i szvétke i jih poszvetis nameszto Bogi pa hűdomi dűhi. Krscsenik moj, ti szí nemres miszliti, kak so britkoszt prizadenes sztem bozssemi paszteri, ki te vedno tak jáko lűbi!

Ali nas bozsi pasztér ne zsálűje le teda, gda ga ovszice zsálűjo, gda nescsejo poszlűsati njegovoga glásza; on zsálűje i je tuzsen scse poszebno, gda sze pogűbla teliko dűs, gda sze teliko krscsenikov na veke pogűbi.

To sze zgodi vszigidar, kelikokrat sze sto neszpreobrűnen locsi sz szvetá v szmrtom grehi. Teda dobi hűdobni dűh dűso vu szvojo oblászt, oropà jo vszega, mucsi jo i na zadnje vrzse v peklenszko jamo. Zato pravi szveto pizsmo: „Szmrt gresnikov je sztrasno hűda“ (Psz. 32. 22.), i: „Csi merje brezbozsen cslovek, potom ne niksega vűpanja vecs.“ (Preg. 11. 7.) Ka: niksega vűpanja? Ne, prav niksega! Tak vcsi szveta vera, bozsá vera, stera nigdar ne vkáni.

Ednok biti pogűbűlen je pogűbűlen za vszigidár na veke. Dűsa stera ednok szpadne vpekeo, osztáne zavrzsena na veke; za njo ne pomocsi ne resitve. Zato je nad taksov dűsov zgűbűleno vsze, ka je Jezus dober paszter za njo vecsino; zopsztom je njegovo jokanje vjaszlicaj, zopsztom szmrt na krzsi, zopsztom 33 letno njegovo zszivlenje i zopsztom vszi njegovi trűdi, vsze njegovo trpljenje.

Krv, ki je tekla iz ran mirajocsega Agűnjeca bozssega, ki ma mocs da opere najvűkse grehe, da telovne hűdobce szpremeni v rajszke angele, pogűbűlenoj dűsi nikaj ne pomagá, niti za eden hip je ne pripela iz sztrasne kmice vu szvetloszt, niti za edno megnjenje njim ne polajsa bolecsin. Zgűbűlena lűbezen, zgűbűlen dár — vsze zgűbűleno za dűso; kak britko je to! — Csi szta ocsa i mati leta szkrbela za jedinoga szina, zanjega trpela, za njega zszivela, da bi gda szrecsen cslovek bio, szin pa za vsze to neszpozna nikse hvále, escse celo sztarise zsáli

na vsze mogocse nacsine, onecaszti drűzsinszko imé i na zádnye merjé vozi, csi je nad njim vsze zgűbleno, ka szta vcsinola ocsa i mati v nezmernoj lubezni do njega — ho, kak velika i britka bolecsina je to za sztarise! I venda vsze to ka szo sztarisje vcsinoli za szvoje dete, sze niti priglihati nemre sz tem, ka je Krisztus vcsino za cslovecsó dűso. Le precsti njegove szkuzé i rane, csi mores, le precsti njegove noci, stere je v molitvi v trpljenji preverűsztűvao za volo tébe, precsti vsze njegove britke sztopájé, stere je vcsino na vrh Kalvárije pod szvéti krizs! Premiszli njegovo szmrtno britkoszt, gda je tri vűre viszo med nebov i zemlov zapűscsen od vszega! I vsze to je zgűbleno za dűso, stera neszrecsno vgrehi merjé! O ubogi Zvelicsiteo ti nas mili dober pasztér, tvoja bolecsina isztina more biti neznanszka!

Sto izmed nasz, dragi cstevci, je tak trdovraten, da bi szvojemi bozsemi paszteri csinio to britkoszt?

Ocsi vecsnoga Bogá, „ki po recsah Sirakovih (29. 25.) gledajo iz edne vecsnoszti v drűgo“, gledajo tűdi na nász i vidijo, ali bo sto iz med nasz pogűblen i sto de tisztí. Krscsenik, ka pa, csi szí ti? Oh csi bi ti bilo to zse zdaj znáno, kak bi te zazeblo vdno tvojega szrcá, kak sztrasno bi trepetao! Pogűblen biti, na veke biti pogűblen! Povej Povej mi vsze, ka znás hűdoga na szveti, ka more pod szuncom hűdoga biti, i tak sztrasno ne nikaj, prav nikaj kak je vecsno pogűblenje. I ti ides v to pogűblenje, ne szí zse delec od njega? Trda ali isztinszka recs je to! Glej. ti zsvivis vu szmrtnom grehi, zsvivis zná biti zse dugo v tom grehi. Ti más zná biti gresno szpoznanje, zsvivis v hűdom szovrázstvi, szí vdáni pijanoszti, necsisztoszti, nad teov je vsze opominanje i prosnje za badav, vsze vkűper nikaj ne pomága, da bi sze zbűdo iz gresnoga szpánja. Ali szí isztina tak szlepi, da ne vidis kama ides, da letis na rávnoszt vjamo, iz stere nega resitve. Sto ti je zag vűsao, da útrasnji dén scse dozsvivis, da sze vcsákas de-

nésnjega vecséra? Zna biti szi ti prvi, steromi do drzsali mrtvecsko szvecso, prvi steromi grob szkopajo, prvi steroga vö odneszejo i zaprejo v kmicsno kámro na bozso njivo. Vej pravi szveto pizmo: „Ovo Szodec sztoji pred vráti!“ (Jak. 5. 9.) i: „Le eden sztopaj je med menoj i szmrt na nagli pride v kakso hizso, pokoszi toga ali pa ovoga i ga vlecse v hladen grob! I potom? Csi merje neszpokorjen, csüo de recsi: „Poberi sze od méne, prekleti vu vecsen ogen, ki je pripravleni vrági i njegovim angelom“ (Mat. 25. 30.).

Záto krscsenik ne bodi glühi vszemi opominanji i prosnjam; naj sze venda ednok navcsiti: Nezej od prepáda steri zévle pred teov! Nezej brezi pomislavanja! „Dnesz, gda zacsüjete njegov glasz, ne zakrknite szvojih szrc.“ (Psz. 94. 8.) Pokora odkritoszrcsna i sztanovitna pokora de nam pomágala, bo potolazsila zsaloszt nasega dobroga nebeszkoga pasztera miloga Jezusa, i vnasem szrci zavláda lübo veszélje i rajszki mir.

Disc.

Na den Varstva Svetoga Jozsefa.

Szveti Jozsef, tebe dicsim,
ki si mili ocsa moj,
ki vsem ovcam Jezusovim
Varüvacs si ino Voj.
V tvoje varstvo smo vsi dani,
cele cerkve si Patron,
z tvoje roke se nahrani
vsaka dūsa, vszaki dom.
Ti szkrbis da cerkev prava
varno pascsi v vecsnoszt sze,
da jo ne potere pravda,
da prestane potrese;
da sze Jezus moli, hváli,
i Marija dablja csaszt,
da sze pascsi velki, mali
Njega vzsviat, Njej pod plases ;
da sze siri prava vera
med poganzskim narodom,
i vszebole sze zatira
szila krivovernikov,
da zsivejo mnogi szveto,
szo angelszke csisztoszt,
vere blago nam ne vzeto
szo junaki kreposzti
da nasz satan ne premaga
v telikaj nevarnoszti,
i nad szmrtjov szlednja zmaga
zlate vūp dá vecsnoszt.
Ti szkrbis za to sze ocsa
iz lūbezni do Boga . . .
Naj ti bode hvala vrocsa,
vszaki naj ti csaszt poda.

Szrcsen.

Neizmerna lepota preszv. Szorca Jezusovoga.

Cslovek je dobo od szvojega dobrotlivoga Sztvortela prelepe dáre, med vszemi sztvarmi na zemli naj lepse. Po pravici sze imenúje krao i goszpod vszeh sztvari. Scse prvle kak je bio sztvojeni, je Bog pravo : „Napravimo csloveka po szvojoj podobi ; naj goszpodúje nad vszo zemlo“. Túdi po teli je cslovek krona vszega sztvojenja. Njegovo modro cselo, jaszno oko, prijazno lice, ponoszen hod, lúbeznivi glász, neprecenlivi dár govorenja i drúge telovne prednosztí nám zse po zvúnesnje szvedocsijo, da je cslovecse telo velicsasztna cérkev, ki ga je Bog szam poszvétó, gda njemi je po szvojoj podobi sztvojeno nemertelno dúso vdihno. — Gda je David premislávao velicsasztnoszt sztvojenja bozsega i szprevido, keliko je cslovek velicsasztneisi ober vszeh drúgi sztvari, je zazévao : „Le malo szi ga ponizo pod angele ; sz szlavo i csasztjo szi ga okincsao ár szi ga nad dela szvojih rok posztavo“. (Psz. 8, 6. 7.) Po szvojoj nemertelnoj dúsi je teda cslovek nikak vrodmini angelom vnebeszah. Pa tá angelszka plemenitoszt cslovecse dúse presinja i blázsi túdi njegovo telo ; oboje, dúsa i telo je med szeboj vu nedopovedljivoj zvezi. Zato szv. apostol Paveo

cslovecse telo imenüje tempel bozsi. I oltár, — náj imenitneisi táo toga poszvecsenoga tempelna, prisztavimo — je szrce cslovecse.

Szrcé je teda pri csloveki náj imenitneisa recs. Iz srca sze iz teka vsza krv po cslovecsem teli i vsza pálik priteka v szrcé, da more cslovek zsvieti. I gda szrcé niha biti, teda tüdi oko vgászne, roka zvehne, otrpne, cslovek merjé — Szrcé je pa tüdi szrediscse, tak rekocs ognjiscse düsnoga zsvljenja. Zse pri sztarodavni národi je bila náváda csloveka szoditi pa lasztivoszti njegovoga szrcá: kakse szrcé tak je cslovek — szrcé je pri csloveki vsze. Csi je szrcé dobro, je vsze dobro, csi je pa szré szlabo pokvarjeno, je vsze szlabo, i sztane tak dugo vsze szlabo, dokecs sze szrce ne zboldsa. To nam je povedao Jezus szam ki je cslovecse szrce naj bole poznao. On je pravo, da iz szrcá pride vsze: iz szrca prihája mislenje i zselé, dobre i szlabe, iz njih pa dela; pravo je, da, ka je szrcé puno to iz vüszti pride, pravo: „Ge je tvoj kincs tam je tvoje szrcé!“ — Lepse bár nemres nikoga pohvaliti, kak csi njemi szmés vu isztini povedati, da má dobro, blágo szrcé.

Csi pa zse na zemli med szeboj tak govorimo, ka povémo scse le od Jezusovoga miloga, premiloga Szrcá!

Gda je Jezus cslovek posztao, szprejel je vsze cslovecse lasztivoszti zvün greha: bio je Bog i cslovek vktüper. Vsze njegove düsne i telovne moci — cslovecsa natura — bilé szo zdrüzsene z bozsimi lasztivoszti — z bozsov naturov. Teda je Szré Jezusa z ednim bozse Szrcé, tiszto nájszlájse Szrcé, ki ma naj lepse cslovecse lasztivoszti i bozse. O velicsasztno Szrce Jezusovo, sto bi mogeo zgovorit tvojo lepoto!

Bár je bilo od tisztoaga hipa, gda je Bog pravo: „Napravimo csloveka po szvojoj podobi“, do denesnjega dnéva brez racsuna lüdi na zemli. Vnogi vnogi iz med njih szo bili dobroga szrcá, prav dobroga szrcá. Zse v

sztárom zákoni szo vnogi mozski i zsenzke pohvaljeni, da szo meli pobožno, szmileno, csiszto, blágo szrcé.

Vnovom zakoni pa ne zse racsuna keliko lúdi je vesz csasz szvojega zsvljenja obracsalo vto, da szo csi duzse bole olepsali szvoje szrce sz krscsanszkimi jákoszti. O kak de ednok na szodnji dén velicsasztna proszecija na právom kraji Szina bozsega: keliko racsuna dobri i pobolsanih, povelicsanih szrc!

Venda taksega szrcá, kak je Jezusovo, taksega scse ne bilo naszveti i ga nade. Csi bi túdi szvetoszt i lepoto vszeh cslovecsi szrc vkúper pobrao, da bi sze szvetila v ednom szamom szrci — na ednom prosztori, bila bi kumaj le szlaba szenca one nebeszke lepote, ki sze leszkece v preszladkom Szrci Jezusovom!

Miszlite szí stero koli dobro szrcsno jákoszt, v Jezusovom szrci jo najdete v naj veksoj meri, vnaj veksoj popolnoszti, Jezusovo Szrcé je naj bole verno naj bole zaupljivo i naj bole lúbecse Szrcé; naj ponizneise, naj pokorneise, naj krotkeise, naj mirneise naj bole potrpezslivo Szrcé; naj pobožnoise, naj hvalezsneise, naj csiszteise, naj bole odkrito i blágo, naj bol prizaneszljivo, miloszti puno Szrcé, naj mocsneise, naj pogumneise, naj bole gorecse Szrcé; naj plemeniteise, naj szveteise — bozse Szrcé!

O csi bi lúdje poznali Jezusovo preszvéto Szrcé, vszakojacski bi je túdi lúbili, i csi bi je isztina lúbili, bi je túdi posznémali!

I vté dvoji namen, da bi bár csteveci i prijátelje nasega lizta csi duzse bole lúbili Jezusovo nájszvetise Szrcé, i da bi je túdi v jákoszti posznemali, scsémo zsnjimi premislávati naj imenitneise jákoszti toga velicsasztnoga Szrcá.

Vszako szrcé, ár sze nemre viditi, sze naj lezsi szpozna iz recsih i del — iz zsvljenja doticsnoga csloveka. Túdi Jezusovo nájszvetise Szrcé bomo naj lezsi szpoznali!

iz njegovoga zsvljenja, ka szo ga nam popiszali tisztí, k szo nigda zsnjim govorili, zsnjim zsveli; níkelko pa túdi iz porocsila onih szrecsnih, sterim sze je Szrcé Jezusovo scse poszebi razodelo. O mili Jezus, pokázsi nam szvoje Szrcé! Razszveti nam rázum, da bomo szpoznali njegove lepote, i omehcsi nam volo, da je bomo lúbili i posznemali.

„I recs je sztelom vcsinjena, i je med nami prebi vala (i vidili szmo njeno csaszt kak csaszt Jedinorojenoga od Ocsó) puna miloszti i pravice.“ (Jan. 1, 14.) Té prelepe recsi cstemo vcsaszi vprvom poglavji szv. evangeliu-ma, ki ga nam je szpíszao tisztí szv. píszatel, ki je prvi zacsno píszati od preszvetoga Szrcá, szv. János náimre, ki je — szam devísko neduzsen — szlono pri zádnoj vecsérji Jezusi na prszih bár gvisno náj bole poznao i csúto lepoto zvelicsitelovoga Szrcá.

To le je na kráci njih pomen: Drúga persona bozsa sze je vcslovecsila, je cslovecso naturo szprejela i Jezus — Bog i cslovek vkúper vednoj personi — je zsvivo na szveti tri treszeti let, povszod dobrote tálaó, csúde delao vcsúto szvoj bozsi návuk z recsjov i zglédóm. Njegovo zsvljenje je bilo bozse zsvljenje: vsze, ka je miszlo, govero i delao, je tak miszlo govero i delao, kak je bilo náj bole dobro. I apostolje szo bili szvedocje toga bozsega zsvljenja, szo vsze vidli, keliko je naimre mococse glédati bozse z minlivimi ocsmi. Gda je pri zadnoj vecsérji apostol Filip pravo Jezusi: „Goszpod pokázsi nam Ocsó“, je po pravici na ocsi metanje odgovoro: „Teliko csasza szem pri vasz, pa me scse ne poznate? Filip. sto mené vidi, vidi túdi Ocsó!“

Ár szmo pa zse povédali, da sze szrcé cslovecse szme imentívati vir vszeh miszli, recséh i del, zato sze túdi Szrcé bozsega Szina — vretina jegovoga bozsega zsvljenja — po pravici imentúje bozse Szrcé.

I szkoro groza i sztrah me je, da sze predrznem to poszvecseno poszodo vsze szvétoszti popiszávati. Ge sze

náj poprimeň? gé scsém zacsnoti? Znáň gé zacsneň. Tam, gé je zacsno szv. Jáňos, lüblenec Jezusov — na Kalvariji. On pise etak od Jezusovoga Szrcá: „Zsidovje szo teda, da telo nebi osztalo na krizsi v szoboto, Pilátusa proszili, da bi njim csonte sztrli i da bi je doli vzéli. Vojáki szo teda prisli szo prvomi zato sztrli csonte i drügomi, steri je bio zsnjim krizsan. Gda szo pa do Jezusa prisli, szo vidli da je zse mrtev zato njemi neszo csont sztrli; liki eden vojákov je sz picov njegovo sztrán odpro i zdaj je tekla krv i voda iz njé. I steri je vido je szvedocso i je isztinszko njegovo szvedocsansztvo; i on zná, da pravico govori, da tüdi vi verjete. (Jan. 19,31—35.).

D.

PREKMURSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

Szvėti Ciril i Metod.

Med Szlovenci.

da szo nasi sztári ocsáje zvedili, ka na Moráv-szkon szv. Ciril i Metod v szlovenszkon jeziki razsirjávleta krscsánszko vero, szo szi oni tūdi zazseleli szlovenszke miszijonare. Njūv vojvoda Kocel je vcsaszik pozvao szv. Cirila i Metoda v naso krajino, naj bi nasin ocsákon tūdi glászila szlovenszki recs bozso, pa bi je ojácsila v krscsánszkoj veri, one pa, steri szo scse poganje bili, naj bi je pripe-lala v nárocsje Krisztusove cérkvi. Zselé nasij sztarij ocsá-kov szo sze szpunile. Zse leta 867. szta prisla szv. Ciril i Metod k nasin ocsákon, szta je zácsala vcsiti pa razsir-jávati med njimi Krisztusove návuke. Szlovenszki vojvoda, Kocel, njima je zrocso vecs 50 szlovenszkij mladéncov, ka bi je pripravila za poposzki sztán. Sszkoro leto dnj szta osz-tala szv. Ciril i Metod v nasoj krajini, szta vcsilá mladénce, pa po vszoy drzsávi razsirjávála krscsánszko vero, pa jo po szvojoj moci ojácsila. Nasi sztári ocsáje szo sze pa jako veszelili, gda szo poszlúsali tak szvétiva apostolszkiva miszijonara; bili szo njima vdáni sz právov decsinszkoj lúbéznosztjov.

Na szpretoletje leta 868. szta Ciril i Metod odpottū-vala v Rim, kaj sze poklonila rimszkomi pápi, pa odnjega dobila potrebno oblászt za vreditov cerkvenij razmer na Slovenskon pa na Moráv-szkon. V Rimi szo zse nekaj zvedili od apostolszkoga delovánja Cirila i Metoda, záto szo jiva zseleli viditi. Pa znábiti jiva je tūdi szám pápa pozvao, naj prideta v Rim.

Gda sze je po zahodni dezsélaj razneszo glász, ka szo sze grki od Focija dáli zapelati pa locsiti od Rima, te szta stela szv. Ciril i Metod iti v Rim, ka bi na grobi szv. Petra pokázala szvojo sztánovitno zvesztoszt pa vdá-

noszt do práve Krisztusove cérkvi. Potůvala sztá záto szkoz vszej szlovenszki dezsél v Rim. Med potjov szta sze vecskrát sztávila pa oznanjůvala recs bozso. Sz szeov szta neszla tůdi osztánke szv. Klementa.

Szv. Ciril i Metod v Rimi.

Na jészen leta 868. szta prisla szv. Ciril i Metod v Rim. Zs njima je tůj prislo nikelko vucsenikov, mladencov szlovenszkij. Prebivávci Rima szo zse naprej zvedili, kak vucseniva pa szvetiva miszijonara sze priblizsávleta k njin z osztánki szv. Klementa. Pápa Hadriján II. pa rimszki sztanovnicje szo njima z gorécsimi szvecsami sli proti, pa szo szlovenszkiva apostola i szv. osztánke szvétoga Klementa z velkov szlávnosztjov szprevodili v Rim.

Pápa je vcsaszik vido, ka má pred szeov szvétiva i apostolszkiva miszijonara, steriva szta zse vńogo vcsinila razsiritev szv. vere. Pokázala szta njemi tůdi na szlovenszko presztávlene mėsne knige; pápa je je potrdo pa je dovalo szvéto meso szlůzsiti v szlovenszkon jeziki. V cérkvi Marije „Pri jaslicaj“ (marije Szezsнице) je pápa blagoszlovo szlovenszke mėsne knige, pa szta te szv. Ciril i Metod v toj cérkvi mela szv. meso v szlovenszkon jeziki. Njiva vucseniki szo pa szpevali szvéte peszmi v esaszt bozso pa v esaszt Marije Device. Tak sze je oprvin v Marijinoj cérkvi v Rimi prepevala szláva bozsa v nasen szlovenszkon jeziki.

Na kvátrno nedelo 868. leta szta bila szv. Ciril i Metod poszvecseniva za půspeke, njiva vucsenicje pa za mėsnike i dijákone. Nájprlé szo tej prvi szlovenszki mėsniki mesůvali v cérkvi szv. Petra, zaten v cerkváj szv. Petronile, szv. Andrása, szv. Pavla. Prebivávoci Rima szo obsůdůvali velko szvétoszt pa gorécsnoszt szv. Cirila i Metoda pa njiva vucsenikov, prvij szlovenszkij mėsnikov.

(Dale.)

Drága deca poszlúsajte!

Vu tom drugom sznopicsi te vidili kakse zanke vam satan nalecsüje naj bi vasz lezsej zapelao, naj bi tak vase düse posztale njegove szuzsnje i neprijatelice Boga. Zato dobro pazite da ne szpadnete vu njegove peklénszke skranyle.

Vnogo szküsnyav sze ognete csi te sze ogibali gresnih prilik, lagojega gucsa in taksih meszt, gde sze ne csüje pa ne vidi nikaj dobroga. Szkrbte, da te vszigdar meli kakse delo, kakse opravilo ali vcsenjé, ali peszmi, i gda neвете ka bi delali, lejko obrnéte tisztí csasz vu posteni spio, nego vszigdar z dopüscsenjom sztarisov! „Szkrbi“ — pravi szv. Hieronim — „da te ne dobi satan nigdar brezi dela!“

Gda szte pa szküsávani, nigdár ne csákajte, ka bi szí szküsnyáva zaszvojila vase szrce: szkrbte, da jo zraven ztirate ali z molitvov ali pa z delom. Csi pa szküsnyava vasz li ne povrzse prekríste sze vecskrát, küsnite krízsec ali cecvo, rekoés: Marija, pomocsnica krscesenikov, proszi za méne, — ali pa: szv. Alojzius, ne dopüszti, da bi razsalo szvojega Boga!

Toga szvétoga mladénca vam preporácsam poszebno za pomocs, ár sze je on szkrbno ogibao vszeh gresnij prilik i naj bi lezsej premagao dúsne szküsnyave, poszto sze je vecskrat pri szamom krühi in vodi, bicsüvao sze je tak, ka je z szvojov neduzsnov krvjov poskropo gvant ino tlo.

Proszte zato toga szvétoga mladénca, naj vam pomaga vu szküsnyávaj, poszebno vu onih proti csisztoszti, ár csi to csisztoszt obsuvate, teda szte ne lüdje nego zemelszki angelje, kak je bio szv. Alojzius.

Prva zánka, stero navadno satan nalecsüje, naj bizgrabo z njov vaso düso, je velika sztaroszt, stero obecsávle vasemi zsvljenji. Zato pravi: tak dugo zsvljenje, tak tezska sztaroszt! Kak bos sztanoviten vu toj tezskej sztaroszt? Zsvljenje de ti bridko brezi veszélja! Vzsivli záto dokecs szí mládi!

Gda de vasz z taksim mislenjom téntao, odgovorite njemi. Sto mi je prorok, ka sze vcsákam velike sztaroszt? Moje zsvljenje je vu bozsij rokaj, morebiti je gnesz zadnji dén mojega zsitka. Keliko jih je mojij let, ki szo vcsera bili veszéli, zdravi i zadovolni, gnesz lezsijo mrtvi! Keliko mojij pajdásov sze je preszelilo vu vecsnoszt v mladosztí cveta! Jeli ne more zadeti mené to tüdi? Csi ravno bi mogli nikaj let delati pa trpeti za Jezusa na zemli, jeli nam Bog ne plácsa vsze to z vekivecsnov dikov i veszéljom v nebészaj?

Tiszti ki zsvéjo v milosci bozsoj, szo vszigdar veszeli i celo vu trplengi csütijo zadovolnoszt v szrci. Vidimo pa ka tiszti, ki sze dajo gresnomi veszélji, navadno zsvéjo v neméri; iscsejo mér vu veszeliscsaj, ali vszigdar sze csütijo bole neszrecsni, ár je Goszpod pravo: „Za lagoje nega méra“.

Nisterni bi mi znao praviti: „Mi szmo escse mládi, csi zacsnemo premislávati vekivecsnoszt i peklénszke groze, bomo zsalosztni“. Razmim ka je zsalosztna i sztrasna

miszeo na vekivecsnoszt, miszeo na brezkoncsno trpljenje ; ali povejte mi, csi vam szamo miszeo na to vekivecsnoszt troszi szrrcé, ka de pa te csi pridete v njo ? Bole je csi miszlite zdaj na pekeo, kak pa ka bi sze edenkrat pogrozili v njega, ár je gvúsnó ka miszeo na pekeo, resi pekla. Záto szo szvécti, ki szo vszigdar miszlili na vekivecsno trpljenje, zsvieli vu nájvéksem veszélji, trdno vúpajocsi, ka sze z bozsov miloscsov resijo toga trpljenja pa prido v nebésza, vzsivat neszkoncsane dobrote, stere je Bog pripravo tisztim ki ga lúbijo in njemi szlúzsijo.

Batrívno záto, drága deca, szkrbno i z veszéljom szlúzste Bogi i te vidili, kak je szladko szlúzsiti njemi ino kaksza tolazsba napuni vasa szrca zdaj i naveke.

Poveszt.

Edna bogata goszpá je mela dve deklici. Rada bi vöpokazala szvoje bogásztvo i gizdoszt, zato je kúpila szvojim deklicam lepi beli gvant i na eden veliki szvétek jivi je lepo goriszpravila i poszlala k cérkvi. Neduzsnivi deklici ídeta posteno po poti, nego kem dale ídeta tem véksa je tesznocsa, zato sze tisztata kak bi lezsej prisli v cérkev.

Med tem vnogim lúsztvom je bio eden sereg moskov, ki szo szlúzsili szvoj krúh vu kmicsnij i nevarnij goraj, kopajocsi vogelje. Sziromacje szo bili, zato ne csúdo csi szo na proscsenjé z tisztim gvantom prisli, vu sterom szo celi tjeden delali pri vogelji.

V sznezsnó oblecsenivi deklici szta sze uevidno tisztali kre teh mozskov i brezi toga ka bi v pamet zele szta szí jáko gvant zamazali. Nego to je escse ne vsze. Keszneij szta sze zadrúzsili z bozsno gojenimi pajdasicami, stere szo njima szmele lepe gladke vlaszé.

Gda szo zszenzke to vidile szo sze norcsúvale z njivi záto szta neszramno k materi bezsali, nego ta jivi je osztro

kastigala, zakaj szta ne pazili, gde szta hodili i z kem szta sze pajdásili.

Kak lepa példa za vász, drága deca, ki morebiti szte szta do zdaj obvarvali vaso dūso belo liki szneg. Nego zapomnite szta ka od one minote vu steroj zacsnete pohajati lagoje družstvo i neszramne pajdase, vasa dūsa zacsne zamazana biti, brezi toga ka bi vcsaszi v pamet vzéli.

Ah, za lūbézen Jezusa i Marije, ogiblite sze lagojih pajdásov!

R.

Csiszti zsitek.

Blázseni szo csisztoğa szercá, ár oni bodo Bogá vidili. Mát. V. 3. Lepo sze szveti szunce na szvetloj nébi, nego escse lepse sze szveti lice mladéncov i devic neduzsni v csisztoj szvetlobi miloszti bozse.

Oh kah lepi je csiszti rod, ki sze vcsednoszti szveti, njegov szpomin je vecsen, ár ima hválo pri Bogi, i pri dobri lüdej. Szvéti je zákonszki sztán, Jezus nam ga je poszvéto; ali lepse kak szunce je pred Bogom i vszemi pravicsnimi lüdmi sztán mladéncov i devic, csi sze iz práve lübezni varje vszega zamázka. Jezus je vsze szvoje apostole lübo, ino li je sz. Jánosa nájbole lübo za volo njegove csisztoszti. Csüjte szamo ka pravi szv. Pavel: „Sto je krez zsené, szkrbi zato, ka je Goszpodovoga, sto je pa ozsenjen, szkrbi zato ka je poszvetnoga, in kak bi sze zseni dopadno in je razdeljeni.“

Sto bi ne hválo csiszti mladéncov i devic, ki vsze szvoje zsive dni osztáne v szvetoj csisztoszti. Njihov düh sze povzdigne gori, vise nad szunce, meszec, in zvezde vu szvéta nebésza. Telo neduzsnih je csiszto, in lübezniivo, zsiva cérkev szvétoga Düha. Csiszto neduzsno zsvilenje je zsiva podoba nebeszkoga zsvilenja. Lübi Jezus zarocsnik njegove csiszte düse zsvivé vnjem, Marija devica je mati njegova, vszi szvetniki szo njegovi prijatelje. Goszpod je njihov pasztér, i csi bi njim li trbelo iti szkocz doline szmrti vendar sze lejko veszelijo ár pridejo vu lepso domovino, od stere szv. Pavel apostol pise: „oko je nej vidilo, vüho je nej csülo, niti cslovecse szrcé nemre zopádnoti ka je Bog pripavo tisztim, ki njega lübijó“. I na dale szveti János apostol rekocs: „Vido szam ágnjeca bozsega sztáti na gori Sion, i zsnjim stiri i stirideszét jezér, steri szo meli njegovo ime.“

„I glász iz nebéz steroga szam csüo, je bio kak tej, ki na hárpe szpevejo. I nieden je ne mogeo szpevati tepeszmi zvün oni, ki szo iz zemlé odküpleni. Te szo ki sze neszo ognjüszili iz neszramnosztjov, zakaj device szo.“ Ciszti mladencov devisko tela pravi szveti Augusztin, vsztanolo bo potom, gda sze bo vpráh szpremenilo, in v temnom grobi pocsivalo, od mrtvih zbüjeno kvecsnomi zsvljenji; nji poszvecseno telo bo lepse od telo drügi izvoljeni, ki neszo meli té császti. Nji csáka poszebno veszélje, steroga drüge düse nemrejo doszégnoti. Nájblizse bozsega trona bodo vnebészaj. Lepo sze szveti belo oblacsilo csiszte neduzsnoszt; szunce bo potemnelo, csiszta neduzsnoszt sze pa bode szvetila na veke.

Vszako drágo blágo sze more dobro csuvati, da sze ne zgübi. Keliko vecs szveta csisztoszt valá, za teliko vecs neprijátelov má, steri jo scséjo zapelati. Od táksi právi szv. Peter, da hodijo okoli kak erjovécs orozlán ino iscsejokoga bi pozsrli. Kak i vsze drügo tak i neduzsnoszt, ka ka sze raztrga celo vecs nigdár nede zato drági mladenci i, device, csuvajte sze nocsni hodov ino plesza, da obsuvate neduzsnoszt. Szrecsni, oj szrecsni szte szamiski lüdje, ár po právoj poti za Jezusom hodite. O li zsvite csiszto mladenci brez gresnoga poznánsztva, dokecs vasz Bog ne pozové v zákonszki sztán, kim je pa ne potrebno v té sztán sztopiti, naj proszi Bogá dár csisztoszti. Zsvite po zglédi szv. Alojzija: kak je on vsze szvoje neprijátele csisztoszti obládao! prijemajte gosztokrát Jezusa vu szvoje szrcé, ki vasz nahráni szvojim telom na zsitek vekivecsni, da bodete mogocsi vsze szvoje zapelávce szrecsno premágati. Ne poszlúsajte táksi, ki sze bodo iz vász norcsárilí, nego terpíte vsze iz lübezni do Jezusa, kak je on szám pravo szvojim apostolom: ne je vucsenik véksi od szvojega mestra, csi szo mené pregánjali i vász bodo preganjali.

Proszmo Jezusa sztanovitnoszt, da bomo mogli tak vsztati ár szamo tisztí, ki sztanoviten osztáne do konca, on sze zvelicsa. I te bomo vredni naszledüvái sz Alojzija, da bomo zsnjim vred Bogá do lica od lica gledali i zsnjim sze navszeke veszelili.

A. J.

Császt dühovnickoga sztána.

Gda szo sze dopunili csaszi, je priseo na zemlo Szin Bozsi, ki je po najbridkesem zsvljenji mro na krizsi, kri-cséc: „Dopolnjeno je!“ — Ka je bilo dopolnjeno? Minolo je králesztvo greha, meja, stera je locsila nébo i zemlo sze je podrla, zacsnolo je novo vreme. Pri Njegovoj szmrti je vera zacsnola pomenkati i zdelo sze je, da vgászne tüdi vu Njegovih vucsenikaj.

Szamo Ona je ne pomenkala vu szvojoj veri, steroj je v szaksen tjedni poszvecseni eden dén, niti te ne, gda szo njoj Sziná vu groh polozsili. Vervalo je, i vüpala sze vu velikom obećsanji. Zaisztino je bozsi Zvelicsar na trétji dán od mrtvi sztauo, szkazao sze je szvojjim apostolom i vucsenikom, ki v sztráhi pred zsidovmi szo bili szkriti vu ednoj hizsi, i ki szo kesznej prelejali szvojo krv za Njegove navuke, stero njim je povedao: „Meni je dana vsza oblaszt na nébi i na zemli. Idite i vcsite vsze narode; vcsite je szpunjavati vsze ono ka szam vam zapovedao!“ — „Kak je Ocse poszlaó mené tak i jas: posilam vász!“ Tü odnet, drági csteveci, je zvisenoszt dühovnickoga sztána, steri po vcsenjejj cerkveni vucsenikov, obláda naso pamet, ár véksega od toga szí miszliti nemoremo.

Dühovnicki sztán je vu császti véksi kak králeszki.

Nikaj mi ne pravte — govori Zlatovüsztñi szv. Janos — od zlátij koron i od zlátoga gvanta! Vsze to je szenca, stera menjevcsasza trpi kak mladi cvet. Vsza dika cslovecsa je kak cvetlica na poli, tak je tüdi dika králeszka. Csi pa scséte zapopazti, ka locsi papo od caszara, premiszlite szí oblászt, stera je dána ednomi i drügomi. — Szpoznate ka je oblászt prvoga véksa i zmozsnejsa kak pa oblászt drügoga.

Csi sze kraleszki tronus szvejti od drági kamlov, to szamo na etoj zemli trpi i kraleszka oblaszt tü preminé, — dale ne széga. Papov tronus szé naszlánja na nebesza

i tüdi tá posila szvoje odloke... To je zrok da sze tüdi koronane glavé vklánjajo pred dühovnikovimi rokami. Kakso oblaszt ma zato dühovnik? — Odpüscsa grehe, glaszi recs bozso vszem narodom, ponavla áldov szv. krizsa. „O dühovnik Najvisnjega“ — zaklikne Kasijodor — „csi glédas na nebeszko vizzikoszt, znaj ka szi ti escse visisi! Csi sze csüdűjes szvetlobi szunca, meszeca in zvezd, glédaj, tvoja szvetloszt je zmozsnejsa! Csi szi premislavles angelszko szlűzsbo, premiszli, da je tvoja szlűzsba bolezdiseana. Csi te mocs szvecki velikasov i neprijatelov preganja, nepozabi ka je tvoja mocs veksa! Szamo li od Bogá szi ménsi“.

Zato sze ne csüdűjmo, csi je ocsák Anton vszigdár poklekno, gda je dühovnika szrécsao, ponizno njemi je kűsno roko i sze je ne geno, dokecs ga je dühovnikova roka ne blagoszlovila. Szv. Katarina Szienzka je ne vűpata kűsnoti roké, zato je kűsnola zemlo gde je dühovnik so. Szv. Ferenc Asziszki je pravo, ka csi bi na poti szrecsao angela i dühovnika, prle bi sze poklono dühovniki i potom angeli!...

Takse govorenje szhaja z prave i mocsne vere.

Mejmo i mi takso vero, i te homo szkazali csaszt dühovnikomi sztani, kaksza sze ga dosztaja, ár je to nasa duzsnoszt.

R. J.

Drobis.

Trétji réd szv. Ferenca je edno z nájvéksih družstev na szveti. Nájnovese racsune vam eti dámo od njega: Na spanjszkom jih je 184.403 vu 432 faraj, na francuszkom 138.324 vu 697 faraj, na bavarszkom 96.110 vu 764 faraj, v Galicii 82.000 vu 198 faraj, v amerikanszkih Zdrůzseni Drzsávaj 27.600 vu 139 faraj, prinasz 13.073 vu 40 faraj. Pa sze v edno bole razsirjáva po celom szveti, kak csi bi sze vu denésnjem za krůhom kricsésem csaszi znova steo razsiriti důh szv. Ferenca assziszkoga, ki je meo krůha povoli vu ocsinszkoj hizsi pa ga je povrgeo za volo králesztva nebeszskoga.

Kde ne vere, pride satringa. Eden francuszki pobozen mozs je ednok precsteo v preminocsem leti v ednih velkih novinaj, kelko comprnic sze glászi med oznanilami. 31 je naiseo na eden dén, stere sze hválijo, ka z dláni, z kárt, z ocsih, z nojéta, z vůha i t. d. znájo prihodnoszt prorokůvati. Vsza eta oznanila vkůp szo 197 rend bilá, vszaka renda 3 frankov kosta — z toga sze lahko szprevidi, kelko tak zvánih vucsenih nimákov i nimács more biti tam, steri bi radi od sztárih báb szkrivnoszti prihodne zvedili, ár ovacsi ete ne bi znale tak doszta za oglászbe plácsati, csi ne bi bio, ki njim za norijo peneze dávle ino njim verje.

Lepe szenje. Polszki pesznik, Kazimér Brodzinszki, ki je mro v Drezdeni 10. Oktobra 1835, je meo pred szvojov szmrtjov jáko lepe szenje. Prikázao sze njemi je Krisztus pa je vtégno roko proti njemi, da bi ga sztizno k szebi. Pesznik je bio jáko pobozsno, csisztoza pa v lůbézni do Krisztusove vere gorécsega szrcá; záto lejko vůpamo, da szo sze té njegove lepe szenje tůdi szpunile.

Vidova kapela v Sztrehovci je z csiszta ponovlena. Letosz de proscsénje po Telovom tiszto nedelo. Inda sze proscsénje na szam Vidov dén obdrzsi.

**Milodari za Cserencsovszko cérkev nabrani
v-chikagi 1910. leta.**

Z-Cserencsovec :

	Dollár.
Markoja Márton	10'—
Ritlop Martin	10'—
Rajtár Martin	10'—
Zsizsek József	8'—
Ritlop János	5'—
Kusztéc Stevan	5'—
Zsizsek Martin	5'—
Szkledár József	5'—
Markoja Ignác	5'—
Hozján József	5'—
Horváth Iván	5'—
Lajnar János	5'—
Lütár Iván	5'—
Ritlop Steván	5'—
Kusztéc Stevan	5'—
Kolenkó Stevan	5'—
Zsizsek Stevan	5'—
Tompa Martin	5'—
Szalai Martin	5'—
Hozján Márton	5'—
Vincsec Matyas	5'—
Kozlár Mátyás	5'—
Kozlár Márko	5'—
Hánc Stevan	5'—
Bohméc Stevan	5'—
Csurics Iván	5'—
Szalai Iván	5'—
Tompa Martin	5'—
Szalai Mátyás	5'—
Gábor Iván	5'—
Hozján Martin	5'—
Jerebic Iván	5'—
Gerics Márton	5'—
Franc Steván	5'—
Tompa Steván	5'—
Szalai Mátyás	5'—
Raj Steván	5'—

	Dollár.
Markoja József	5'—
Gábor Steván	5'—
Nej imenüvani	5'—
Hozján Márton	4'—
Hozján Mihály	3'—
Horváth Iván mlajsi	2'—
Gábor Márton	2'—
Pückó Kata.	1'—

Vküp : 342'—

Z-górujebisztrice.

(Dale.)

Vucsko József	2'—
Ütrosa Iván	2'—
Vücsko János	2'—
Ciglar Ivan	1'—
Persa Ivan	1'—
	<hr/>
	97'—

Z-Teruja :

Pétek József	10'—
Zserdin Matjas	5'—
Kocet Stevan	5'—
Peteréc Martin	5'—
Kovacs Janos	5'—
Marics Stevan	5'—
Szobocsan Jozsef	5'—
Dorencséc Mihál iszin	5'—
Hanc Ivan	5'—
Zsoldos Ivan	5'—
Hanc Stevan	4'—
Korvath Stevan	3'—
Horvath József	2'—
Kocet Martin	2'—
Tkalec József mlajsi	2'—
Tkalec József	1'—
Legén Martin	2'—
Jantel Jakob	2'—
Kozlar Andras	2'—

(Dale)